

Mattias Hållberg
Verksjurist

REMISSVAR

Datum
2008-03-11

Diariennr (åberopas vid korresp)
AD 009-00195-08

1 (3)

Er referens
Ju2007/9590/BIRS

Justitiedepartementet
Enheten för brottmålsärenden och
internationellt rättsligt samarbete
103 39 STOCKHOLM

SOU 2007:76 Lagring av trafikuppgifter för brottsbekämpning

Säkerhetspolisen välkomnar förslaget att införa skyldighet för leverantörer att lagra trafikuppgifter för brottsbekämpning och ansluter sig till de flesta av de överväganden och förslag som presenteras i betänkandet. I betänkandet redovisas i huvudsak väl genomtänkta resonemang kring den nödvändiga avvägningen mellan kraven på integritet, rättssäkerhet och effektivitet. Säkerhetspolisen vill dock framföra följande synpunkter.

Lagringstid (avsnitt 7.3)

Säkerhetspolisen anser att trafikuppgifterna bör lagras i två år. Artikel 6 i direktivet ger möjlighet att lagra trafikuppgifter upp till två år från det datum kommunikationen ägde rum. Vid sådan allvarlig brottslighet som faller inom Säkerhetspolisens ansvar att utreda, liksom vid annan allvarlig brottslighet av organiserad karaktär, kan planering och föreberedelser pågå under mycket lång tid – ibland i flera år. Det finns ett starkt behov för de brottsutredande myndigheterna att kunna få ut historiska trafikuppgifter som är äldre än tolv månader. Som exempel kan nämnas att det i samband med utredningen av bombdåden i Madrid i mars 2004 efterfrågades historiska trafikuppgifter från Sverige som var betydligt äldre än ett år. Ett ytterligare exempel är utredningen av den s.k. Nackabomben där historiska trafikuppgifter som var äldre än 18 månader var en mycket viktig anledning till att gärningsmännen kunde knytas till brottsplatsen. I samband med sjunde delbetänkandet av beredningen för rättsväsendets utveckling (SOU 2005:38) uppskattade Säkerhetspolisen att det fanns ett behov att få tillgång till trafikuppgifter äldre än tolv månader i några hundra förundersökningar årligen (s. 328). Denna uppskattning gäller alltjämt.

2008-03-11

AD 429-00715-08

Utredningen anser att intrånget i integriteten för enskilda uppstår redan vid lagringstillfället (s. 110). Vidare anförs att om lagringstiden bestäms till ett år istället för sex månader blir integritetsintrånget detsamma men pågår under längre tid (s. 177). Utredningen anför därefter att intresset av att skydda den personliga integriteten väger tyngre än att utsträcka lagringstiden längre än ett år. Trafikuppgifter utgör en viktig del i bekämpandet av grov och organiserad brottslighet. Utan skyldighet för leverantörer att lagra trafikuppgifter har emellertid brottsutredande myndigheter idag allt svårare att få del av historiska trafikuppgifter eftersom leverantörerna lagrar sådana uppgifter i allt mindre utsträckning. Säkerhetspolisen ser inte annat än att denna utveckling kommer att fortgå. En lagring av trafikuppgifter under ett år istället för två år kommer därför att innebära en påtaglig begränsning i arbetet mot denna typ av allvarlig brottslighet. Säkerhetspolisen anser därför att de skäl som anförs för att lagringstiden ska utsträckas till två år väger tyngre än den relativt låga ökningen av integritetsintrånget som en sådan förlängd lagringstid enligt utredningen kan anses innebära.

En ekonomisk analys från Norge visar även att förlängd lagringstid påverkar de totala kostnaderna i relativt liten omfattning (avsnitt 13.4.3). Därmed torde inte heller de ekonomiska argumenten kunna väga tyngre än de brottsutredande myndigheternas behov av historiska trafikuppgifter som är äldre än tolv månader.

Överföring av personuppgifter till annat land (avsnitt 8.5)

Säkerhetspolisen delar inte utredningens bedömning att lagring av trafikuppgifter ska kunna ske utanför Sveriges gränser.

På sätt såsom utredningen har beskrivit (avsnitt 8.3.3) ställer Säkerhetspolisens verksamhet särskilda krav på leverantörernas säkerhetsskydd. När Säkerhetspolisen begär ut uppgifter som med hänsyn till rikets säkerhet omfattas av sekretess krävs att leverantörerna behandlar uppgifterna på betryggande sätt. Om en leverantör fullgör sin lagringsskyldighet genom att placera lagret utomlands så saknar svenska myndigheter möjligheter att säkerställa att sådana uppgifter inte används för andra ändamål än vad den svenska lagstiftningen medger. Detta kan innebära att uppgifter av stor betydelse för rikets säkerhet kan bli åtkomlig i andra länder, utom svenska myndigheters kontroll. Exempelvis skulle trafikuppgifter från känslig kommunikation mellan två statsråd eller andra befattningshavare vid centrala, samhällsviktiga funktioner kunna komma att lagras utomlands. Säkerhetspolisen anser att det är en otillfredsställande ordning.

Ansvar vid verksamhetsövergång m.m. (avsnitt 8.6)

Säkerhetspolisen anser att det bör införas en uttrycklig reglering som säkerställer att lagringsskyldigheten fullgörs under hela tidsperioden, även om ett bolag försätts i konkurs eller likvidation. Nuvarande förslag kan inte anses vara tillräckligt i detta avseende eftersom konkursförvaltaren eller likvidatorns uppdrag avslutas i samband med att bolaget upplöses. Enligt Säkerhetspolisens mening bör det införas bestämmelser som innebär antingen att ett lagringsskyldigt aktiebolag inte tillåts att upplösas efter en konkurs eller likvidation innan lagringsskyldigheten har fullgjorts i sin helhet eller att konkursförvaltaren eller likvidatorn måste säkerställa att lagringen fullgörs under hela tidsperioden. Detta måste även gälla på motsvarande sätt för andra organisationsformer.

Detta yttrande har beslutats av säkerhetspolischefen Anders Danielsson. Chefsjuristen Lars-Åke Johansson, kriminalkommisarien Kurt Alavaara och sektionschefen Bengt Angerfelt har deltagit i beredningen av yttrandet. Föredragande har varit verksjuristen Mattias Hållberg.

SÄKERHETSPOLISEN

Anders Danielsson

Mattias Hållberg